

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšera a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **T. M. L.**, zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 14. 9. 2021, č. j. 15 A 51/2019 - 54,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím ze dne 18. 2. 2019, č. j. MV-13335-4/SO-2019, žalovaná zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí ze dne 14. 12. 2018, č. j. OAM-2840-21/ZR-2013, jímž Ministerstvo vnitra zrušilo žalobci podle § 77 odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, platnost povolení k trvalému pobytu a stanovilo žalobci lhůtu 30 dnů od právní moci rozhodnutí k vycestování z území České republiky.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalované žalobu ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, který ji zamítl rozsudkem ze dne 14. 9. 2021, č. j. 15 A 51/2019 - 54. Rozsudek krajského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je dostupný na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost a navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Stěžovatel poukázal na to, že se na území České republiky narodil, navštěvoval zde mateřskou i základní školu a v současné době studuje na Vyšší odborné škole a Střední odborné škole v Roudnici nad Labem. Stěžovatel má na území vytvořeny hluboké sociální, ekonomické a především rodinné vazby. Na území má svoji nejbližší rodinu, a to svého otce a bratra, se kterými sdílí společnou domácnost. Navzdory tomu, že nedávno dosáhl zletilosti, je nutné na něho pohlížet jako na nezaopatřené dítě, které nadále studuje a soustavně se připravuje na budoucí povolání. Stěžovatel je existenčně zcela odkázán na svého otce, který zajišťuje jeho základní životní potřeby. Stěžovatel má zde své přátele, přivykl českým kulturním zvyklostem, naučil se český jazyk a plně se integroval do české společnosti. Stěžovatel je citově zcela závislý na svém otci, který o něho pečuje a je mu oporou. Za této situace by nucené vycestování stěžovatele z území České republiky představovalo nepřiměřený zásah nejen do jeho rodinného a soukromého života, ale i jeho rodinných příslušníků. V případě nuceného vycestování by došlo k vytržení stěžovatele

z jeho přirozeného prostředí, narušení jeho vzdělání a zpřetrhání jeho veškerých sociálních vazeb na území České republiky, což by v důsledku mohlo mít zásadní negativní dopady do psychiky stěžovatele.

[4] Žalovaná ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedla, že nesouhlasí s jeho přiznáním. Poukázala na to, že stěžovatel má možnost požádat si o jiné pobytové oprávnění, které mu umožní na území studovat. Vyjádření stěžovatele ohledně plné citové závislosti na otci pak považuje vzhledem k jeho dospělému věku za účelové. K letům z České republiky do Hanoje žalovaná uvedla, že ačkoliv nejsou v současné chvíli dostupné přímé lety z České republiky do Hanoje, lze si zakoupit letenky na komerční let s přestupem v jiném státě. Požadavek na vycestování z území proto není vůči stěžovateli nepřiměřený. Žalovaná dále v této souvislosti podotkla, že stěžovatel je právně zastoupen a se svým právním zástupcem může komunikovat prostřednictvím komunikačních prostředků na dálku. Závěrem žalovaná uvedla, že pokud by Nejvyšší správní soud v daném případě přistoupil k přiznání odkladného účinku, musel by jej přiznat vždy, kdy by cizinci nebylo vydáno povolení k pobytu. Žalovaná je však toho názoru, že pokud by mělo docházet k přiznání odkladného účinku v těchto případech, obsahovala by tuto povinnost již právní úprava. Vzhledem k tomu, že tato ji neobsahuje, mělo by k přiznání odkladného účinku docházet pouze ve výjimečných případech.

[5] Nejvyšší správní soud vycházel při posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti z následujících skutečností, úvah a závěrů.

[6] Podle § 107 s. ř. s. *kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 se užije přiměřeně.* Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] Z citovaných ustanovení vyplývá, že možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro stěžovatele znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám; a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[8] Je třeba rovněž zdůraznit, že kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví je opravným prostředkem mimořádným, a tedy nelze automaticky očekávat vyhovění návrhu na přiznání odkladného účinku. Přiznáním odkladného účinku se prolamují před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu. Na rozhodnutí krajského soudu je přitom třeba hledět jako na rozhodnutí zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonem stanoveným postupem zrušeno. Odkladný účinek má charakter výjimky z pravidla, že kasační stížnost odkladný účinek nemá, a má být přiznáván pouze v případech, které takový postup svou specifickou povahou odůvodňují. Proto újma, která má hrozit žadateli o přiznání odkladného účinku, musí být vzhledem k poměrům žadatele natolik významná, že odůvodňuje uplatnění výjimky z pravidla, že kasační stížnost odkladný účinek nemá mít (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019 - 38, publ. pod č. 4039/2020 Sb. NSS, bod [65], a ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, publ. pod č. 3270/2015 Sb. NSS, bod [25]).

[9] V souvislosti s posuzováním újmy hrozící stěžovateli Nejvyšší správní soud uvádí, že důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovateli oproti jiným osobám jsou zásadně

pokračování

individuální, závislé na osobě stěžovatele a jeho konkrétní situaci. Povinnost tvrdit a osvědčit vznik újmy má proto stěžovatel, zpravidla poukazem na konkrétní skutkové okolnosti případu, což stěžovatel učinil tvrzeními o zásadním zásahu do jeho soukromého a rodinného života. Pokud jde o splnění druhého zákonného předpokladu, tj. že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, soud vychází z povahy věci, z obsahu spisového materiálu, případně z vyjádření účastníků řízení o kasační stížnosti.

[10] Nejvyšší správní soud shledal návrh stěžovatele důvodným. Přihlédl zejména k tomu, že žalobou napadeným rozhodnutím bylo zrušeno existující povolení k trvalému pobytu, čímž stěžovatel ztratil oprávnění k pobytu na území České republiky. Pokud by nedošlo k odkladu právních účinků pravomocného rozsudku krajského soudu a rozhodnutí žalované do doby meritorního rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, stěžovatel by měl ještě před rozhodnutím ve věci samé opustit území České republiky, což by mohlo mít negativní vliv na jeho soukromý a rodinný život. Tento negativní vliv by byl o to závažnější, neboť v případě stěžovatele se jedná o osobu ve věku blízkém nezletilosti, jehož rodina žije na území České republiky a chodí zde i do školy (stěžovatel soudu doložil studium na Vyšší odborné škole a Střední odborné škole v Roudnici nad Labem).

[11] Nelze přitom spoléhat na to, že by stěžovatel měl bez dalšího možnost získat jiný druh povolení k pobytu na území České republiky.

[12] Nejvyšší správní soud se proto přiklonil k tvrzení stěžovatele, že nucené vycestování by pro něj znamenalo újmu v jeho rodinném a soukromém životě a v životě jeho rodinných příslušníků. Vyšel přitom rovněž ze skutečnosti, že na základě obdobných důvodů byl krajským soudem přiznán odkladný účinek žalobě stěžovatele (viz usnesení ze dne 8. 4. 2019, č. j. 15 A 51/2019 - 25).

[13] Nejvyšší správní soud tak má za splněnou první podmínku pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti spočívající v existenci nepoměrně větší újmy hrozící stěžovateli oproti újmě, která by mohla vzniknout jiným osobám, bude-li kasační stížnosti odkladný účinek přiznán.

[14] Ve vztahu k hodnocení naplnění další podmínky, tj. možného rozporu s důležitým veřejným zájmem, Nejvyšší správní soud uvádí, že pro zamítnutí návrhu nepostačuje pouhá existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo jevit z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s., ale i v tomto případě je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu hrozícího zásahu do práv stěžovatele s intenzitou narušení veřejného zájmu (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131, publ. pod č. 1698/2008 Sb. NSS). Žalovaná nepoukázala na žádný kolidující důležitý veřejný zájem a ani Nejvyššímu správnímu soudu není zřejmý zásadní veřejný zájem, který by měl převážit nad možným zásahem do soukromého a rodinného života stěžovatele. Setrvání stěžovatele na území České republiky do ukončení řízení o kasační stížnosti, která je navíc projednávána v přednostním režimu, tedy nenaruší důležitý veřejný zájem, čímž je naplněna i druhá podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[15] S ohledem na výše uvedené důvody dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v projednávané věci splněny, a v souladu s § 107 s. ř. s. proto kasační stížnosti odkladný účinek přiznal. Vzhledem k tomu, že rovněž krajský soud přiznal žalobě odkladný účinek usnesením ze dne 8. 4. 2019, č. j. 15 A 51/2019 - 25, dochází k tomu, že do rozhodnutí soudu o kasační stížnosti se obnovuje odkladný účinek přiznaný žalobě, a tedy se odkládá i vykonatelnost rozhodnutí žalované.

[16] Nejvyšší správní soud současně připomíná, že může usnesení o přiznání odkladného účinku (i bez návrhu) usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 s. ř. s.). Závěrem Nejvyšší správní soud doplňuje, že z usnesení o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. ledna 2022

Mgr. David Hipšr
předseda senátu